

ת"ד 17784/11/16 - מדינת ישראל נגד ג'ברא נח'לה

בית משפט השלום לתעבורה בעכו

ת"ד 17784-11-16 ישראל נ' נח'לה

בפני כבוד השופטת אסתר טפטה-גרדי
מאשימה מדינת ישראל
באמצעות עו"ד אורית מנדלוביץ'
נגד
נאשם ג'ברא נח'לה
באמצעות עו"ד ראובן מלאך

החלטה

1. עניינה של החלטה זו בבקשה לעיון בחומר חקירה בהתאם לסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], **התשמ"ב - 1982** (להלן: "חוק סדר הדין הפלילי") בגדרה מבקש הנאשם להעמיד לעיונו חומר חקירה אשר לטענתו רלוונטי לצורך הגנתו.

השתלשלות העניינים בקצרה

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של נהיגה בחוסר זהירות, פניה שמאלה שלא בבטחה, התנהגות הגורמת נזק, וגרימת חבלה של ממש.

3. בהתאם לכתב האישום, ביום 24.8.16, בשעה 1:30, נהג הנאשם ברכב פרטי, תוצרת "קרייזלר", מ.ר. 7626836, מראמה לבית ג'אן, והגיע לצומת סמוך לביתו. אותה עת, בכיוון נסיעת הנאשם, מאחוריו, נסע רכב פרטי, מסוג "סקודה", מ.ר. 6349673 (להלן: הרכב המעורב). הנאשם נהג בחוסר זהירות בכך שביצע פניה שמאלה, שלא בבטחה, ומבלי להבחין מבעוד מועד ברכב המעורב, ומבלי לנקוט באמצעי הזהירות הדרושים, כדי לא להפריע או לסכן עוברי דרך, בכך שחסם את דרך הרכב המעורב וגרם להתנגשות בין 2 כלי הרכב. כתוצאה מהתאונה 4 אנשים נפגעו, כאשר הנהג המעורב, פארס אדהם, נחבל חבלה של ממש, ואובחן אצלו, בין היתר, שבר בבוהן שמאל, וכלי הרכב המעורבים ניזוקו.

4. עתה עותר ב"כ המבקש לקבל לידי את חומרי החקירה הבאים, שכן לטענתו מדובר בחומר חקירה שיכול לסייע להגנת הנאשם:

1. תעודת הביטוח של הרכב המעורב.

2. שם בעל פוליסת הרכב המעורב.

3. שם סוכן הבטוח של הנהג המעורב.

4. קבלת גיליון ההרשעות של הנהג המעורב.

5. כן התבקש בית המשפט לאשר הגשת פסיקתא למשרד הרישוי לקבלת נתונים בדבר מועד הוצאת רישיון הנהיגה על ידי העד המעורב, האם במועד התאונה הנהג המעורב היה נהג חדש או צעיר והאם היה מחויב במלווה. בנוסף, התבקש בית המשפט להשית הוצאות על המאשימה בגין בזבוז זמנו משך זמן כה רב.

7. ב"כ המאשימה מתנגדת לבקשה. בתגובתה מסרה כי החומר המבוקש אינו מהווה "חומר חקירה", על פי הפסיקה, ואינו רלוונטי הנדרש לניהול ההליך המשפטי. נטען כי מדובר ב"מסע דייג" של הסנגור, שכן אין זיקה בין החומר המבוקש לפוטנציאל ההגנה של הנאשם, ולכל היותר מדובר בזיקה רחוקה ושולית ואין באי חשיפת החומר כדי לפגוע בהגנת הנאשם.

8. כן טענה המאשימה כי משלא הצביע הנאשם כיצד שימוש במידע זה יסייע להגנתו - זכותם של המתלוננים לפרטיות גוברת על זכותו שלא לקפח הגנתו. צוין כי קביעת האחריות לתאונה, במקרה דנן, נשענת על ממצאים עובדתיים ומסקנותיו של בוחן התנועה, ללא קשר למצב רישיון נהיגה של מי מהצדדים או לתוקף פוליסת הביטוח.

9. לעניין ההוצאות, ציינה המאשימה, כי תגובתה נמסרה בהזדמנות הראשונה וכן הוגשה הודעה לתיק בית המשפט, לפיה, רישיון הנהיגה של הנהג המעורב בתוקף וכך גם הביטוח.

עיון בחומר חקירה - המסגרת הנורמטיבית

10. סעיף 74(ב) לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי "נאשם רשאי לבקש, מבית המשפט שאליו הוגש כתב האישום, להורות לתובע להתיר לו לעיין בחומר שהוא, לטענתו, חומר חקירה ולא הועמד לעיונו".

11. בפסיקה נקבע כי "אין לחייב את התביעה למסור חומרים, שהרלבנטיות שלהם לאישומים היא רחוקה ושולית; אין לחייב למסור חומרים, אם מדובר בניסיון ספקולטיבי בלבד לאיתור ראיות שיסייעו לנאשם בהגנתו בבחינת "מסע דיג". לפיכך, על הסנגור להראות, בבקשו לקבל חומר חקירה, כי "בקשתו נשענת על נקודת אחיזה ממשית" (ראו: בג"ץ 620/02 התובע הצבאי הראשי נ' בית-הדין הצבאי לערעורים, פ"ד נז (4) 625, 635).

12. עוד נקבע בפסיקה כי "חומר חקירה" הינו "כל חומר שקשור באופן ישיר או עקיף לאישום ונוגע ליריעה הנפרשת במהלך האישום הפלילי" (בש"פ 9322/99 מסארווה נ' מדינת ישראל, 06.02.00).

13. לצורך פרשנות המנוח "חומר חקירה" נקבע בפסיקה "מבחן הרלוונטיות": "גם אם ככלל יש לתן פרשנות רחבה למונח "חומר חקירה", הרי שמונח זה אינו נטול גבולות. לענין זה נקבע בפסיקת בית משפט זה **מבחן הרלוונטיות, שמתמקד כאמור בזיקה בין החומר שהעיון בו מתבקש, לבין האישום, ומבטיח בכך, לצד יכולת הנאשם להתגונן, גם מיקוד בשאלות הצריכות הוכחה או בירור ושמירה על זכויותיהם של עדים ומתלוננים, כמו-גם על אינטרסים ציבוריים חיוניים אחרים, מקום שאלה עלולות להיפגע אם ימסר החומר לנאשם**" (בש"פ 6740/13 מדינת ישראל נ' פלוני (מיום, 19.01.14)).

14. עוד נקבע כי זכות הנאשם להתגונן כנגד אישום פלילי וזכות העיון הכרוכה בכך איננה רק זכותו של הפרט, אלא היא משקפת אינטרס ציבורי כללי, שנועד להבטיח כי מערכת המשפט תכריע בגורלו של נאשם בגדרו של משפט הוגן, שבו ניתנה לו הזדמנות מלאה להציג את הגנתו. מימושה של זכות ההגנה מותנה בכך שמלוא החומר הנוגע לעניינו של נאשם יוצג בפניו ויהא ידוע לו (בש"פ 2043/05 מדינת ישראל נ' **גד זאבי** (15.09.05)) (להלן: "פרשת זאבי").

15. הקביעה כי מדובר בחומר חקירה תהיה על-פי השכל הישר ומתוך כוונה לאפשר לנאשם להכין את הגנתו כראוי. [ב"ש (מח' ת"א) 40090/04 **צ'רנוי ואח' נ' מדינת ישראל** (מיום 13.2.05)].

ההיבטים אליהם יש להתייחס במסגרת ההחלטה האם החומר המבוקש הינו "חומר חקירה" הם:

1. שאלת זיקת החומר המבוקש לאישום הספציפי במישרין או בעקיפין.
2. האם נפגע אינטרס כלשהו בהעברת החומר לנאשם תוך איזון בין זכות הנאשם להליך הוגן לבין האינטרס הנפגע.
3. האם למאשימה קל יותר להשיג החומר גם אם אינם ברשותה.
4. האם הבקשה ממוקדת דיה או שמא מדובר ב"מסע דיג".

לענין עיון בגליון הרשעות נפנה לבש"פ 5881/06 **בניזרי נ' מדינת ישראל**, סב(1) 684 (2007). בענין בניזרי עמד בית המשפט העליון על כך שגליונות המרשם הפלילי מהווים חומר חקירה בעל מאפיינים מיוחדים שחלות עליו שתי מערכות החוקים: חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, תשמ"א-1981, ו**סעיף 74 לחסד"פ**, וצ"ע כי בחירה בכל אחד מהמסלולים תוביל לתוצאה דומה.

על פי המסלול הראשון, יש חשיבות ומשמעות לכך שהמידע בדבר הרשעתו של אדם לא יוצף מעל פני השטח, מקום שאין בו נחיצות. אם כי ביהמ"ש מקבל את השקפתה של כב' השופטת דורנר, כי העדיפות לעולם תהיה לזכותו של הנאשם לנהל משפט הוגן ולמיצוי הגנתו.

בהתאם למסלול השני, גליונות הרישום הם חלק מ"חומר חקירה" וכפופים לעקרונות שנסקרו לעיל. עולה מהאמור, שבהתאם לשני המסלולים, על בית המשפט חלה החובה לבדוק את גליונות המרשם שמדובר בהם ולהעמידם במבחן של רלוונטיות ותועלת פוטנציאלית להגנתו של המערער. ככל שקיימת אפשרות שתהא בחומר תועלת להגנת הנאשם -

יורה בית המשפט על גילוי של החומר לנאשם, אף אם יהיה בכך משום פגיעה בזכויותיו של עד או מתלונן. אולם, ככל שהרלוונטיות בין החומר הנדון לבין השאלות העשויות להיות במחלוקת במשפט רחוקה יותר, וככל שהזיקה בין החומר לפוטנציאל ההגנה של הנאשם נחלשת, כך יש ליתן משקל רב יותר לזכויותיהם של העדים והמתלוננים.

מן הכלל אל הפרט

15. לאחר שעיינתי בתיק החקירה, הבקשה מתקבלת לעניין עיון בחומרי החקירה הבאים:

על פי כתב האישום מדובר בתאונת דרכים, בה נגרמה חבלה של ממש לנהג המעורב, לאחר שרכב הנאשם חסם את דרכו של הנאשם, אשר נסע מאחוריו, וגרם להתנגשות בין 2 הרכבים.

לטענת ב"כ המבקש החומר שהוא מבקש יסייע להגנתו של הנאשם.

לטעמי, אין מדובר ב"מסע דיג", כפי שגורסת המאשימה, שכן מדובר בבקשה ממוקדת.

יש חשיבות לכך שהחומר יהיה בידי המבקש עוד קודם לפרשת ההגנה, כדי לאפשר לו עוד בשלב פרשת התביעה לחקור הנהג המעורב, ביחס לחומר שהתבקש. קבלת החומר בשלב מאוחר יותר עשויה לפגוע בהגנת הנאשם.

לאור האמור אני מורה למשיבה להעביר לידי ב"כ הנאשם את המסמכים הבאים:

1. תעודת הביטוח של הרכב המעורב.

2. רישיון הנהיגה של הנהג המעורב.

לעניין עיון בגיליון ההרשעות של הנהג המעורב, מצאתי להותיר עניין זה למותב שידון בתיק העיקרי.

בנסיבות דנן לא מצאתי מקום לפסיקת הוצאות.

מאחר שעיינתי בחומר הראיות, התיק העיקרי יועבר לכב' השופט י' בכר.

המועד הקבוע לשמיעת ראיות מבוטל.

המזכירות תשלח העתק ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, ד' סיוון תשע"ח, 18 מאי 2018, בהעדר הצדדים.

עמוד 4

